

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quomodo Annas & Caiphas sacerdotum principes?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

sub Herodis regno fuerant, & Iudæa attributa. At
tam Tiberius crudelitaris immensa fenex imperat.
Palaus praesidium pacissimus, inuictissimus, Ieroso-
lymam & iudæam, Philippus Iudæam, & Trachonidem,
Lyfania Abilenem sub iugo tenent. Et omnes tamen
municipia erant, non modo Imperatorum, sed liber-
torum etiam illius, nedum praesidium & procurato-
rum.

§. 2. Tetrachæ erant precariae & limitatae pote-
statis, de qua potestate & dignitate à me actum est l. 7.
Politicorum c. 21. §. 16.

§. 3. Græce τετραρχία, Tetrarcham agente,
Archelaus Ethnarcha à Cæsare vocatus est, sic paula-
tim & nomen & potestatem minuebat, ut Romani
seruitij capaces redderet. Simili stratagemate vetu-
stiores vsi sunt. Nam iidem Romani Macedonia im-
perium quadripartitum fecerunt, ut debilitarent. Te-
trarcha à Syro vocatur טטריאריא caput seu prin-
cipis quartæ partis.

§. 4. Iudæa eodem pene loco erat, à Iether Is-
maelis filio dicta est Gen. 25. & 1. par. 5. 19. Hanc olim
rex Iudæorum Aristobulus Iudæa adiecit Ioseph. l.
3. de bello Iudaico c. 2. A fonte Iordanis incipit, ubi
Panaes siue Cælarca Philippi, & occidentem versus
menditur ad fines vsque Sidonios, Tyriosque.

QVÆSTIO IV.

Quis Lyfania?

§. 1. B. Eda & Euthymius Herodis filijs accensent, &
partione regni paterei donatum putant: cum
filijsem Herodis nominatur. Verum Iosephus tres
dixit Herodis filios agnoscit, Herodem, Philip-
pam, Archelaum qui hoc tempore superessent. Lyfa-
nias alius fuit, Ptolomæi Mennæi filius, quem Anto-
nius occidit, eius filium arbitrat Maldonatus. Ge-
nebrardus eundem principatum Chalcidis & Aby-
lenes putauit. Lyfania ex Dynastis Chalcidis. Iof. l.
11. c. 5. à Zenodoro eius ditionem cōductam esse tra-
dit, erat ut dixi inter Libanum & Antilibanum. Caius
Calligula Lyfania tetrarchiæ & Philippi Agrippæ do-
nauit. Ioseph. l. 18. ant. c. 8. Claudius quoque ut idem l.
9. c. 4. alteri donauit.

Theophylactus etiam Lyfania à filijs Herodis
non distinguit, dicit enim, filijs Herodis Tetrarchias
tenentibus. Itaque vel ideo hoc dicit quod ille Hero-
dis filius, vel quod Abylene ad Herodem pertinue-
rit.

QVÆSTIO V.

Qua Abylina?

§. 1. A. Byla, Lyfanium etiam vocata est. Ptolomæo
est vrbis Syriæ caua seu Cælesyriæ, ita est apud
Ptolomæum tab. 4. Afriæ. longitudinis gradu 68. min.
45. Latitudinis 33. min. 20. Itaque occidentalior, &
Borealior erat Damasco, trans Libanum posita con-
sentit Plinius. Stephanus aliam Abylam ponit ad Ior-
danem, sed eam vocat Ptolomæus Abidam, nisi in
hoc vel illo sit error aliquis. Sed & Iosepho vrbis est
ad Iordanem. Plinius l. 5. cap. 18. Vnam ex sex Tetrar-
chijs ait, quæ Decapoli in cingunt. Iungitur ei latere Sy-
ria Decapolytana regio, à numero oppidorum, in quo non om-
nes eadem obseruant. Plurimi tamen Damascum & Opaton
vrbes ante Chrysothoæ, fertilem Philadelphiam, Rapha-
nam, omnia in Arabiam recedentia. Scythopolin, antea Ny-
sam, à Libero patre, sepulta nutrice ibi, Scyribus deductis. Gad-
lara Hieroniace prefluente, & iam dictum Hippon Dion,
Pellam aquæ diuitem, Galasam, Chanatham. Intercursant
cinguntque hæc vrbes tetrarchia, regionum instar singula, &

in regna contribuuntur, Trachonitis, Panias, in qua Cæsarea
cum supra dicto, Abila, Arca, Ampeloeffa, Caba.

Cum igitur duæ sint Abilæ, & regio Abilene. Vtra
fit de qua Euangelista loquitur, incertum est. Pro ea
quæ ad Iordanem ponitur, ratio historiae facit. Nam
partem Iudææ esse oportet; Curenim Euangelista ex-
terum Tetrarcham nominaret? Quid Abilenæ illi
quæ supra Damascum est, cum regno Herodis & Iu-
dæa. E contrario ut illa sit, mouet, quod est in tabulis
Ptolomæi Abylam ut dubium non sit eam esse, in
qua Lyfania regnauit. Imo, non vocat eam Pto-
lomæus Lyfanium, sed Abylam cognomine Lyfanijs,
Hanc esse scriptura cogit credere, cur eam nominet,
incertum est.

QVÆSTIO VI.

Qua Trachonitis?

§. 1. I. Ta dicta ab asperitate montium, colliumque. Trachoni-
tis. Trans Iordanem erat, & à fontibus eius vsq; la-
cum Tiberiadis protenditur. Hanc cum Iudæa, Auri-
niride, Paneade, Baranæa, Cæsar Herodi donauit,
postquam ille Cæsaream Palæstinæ in illius hono-
rem extruxit. Iosephus l. 14. antiq. cap. 13. Has omnes
Philippus tenuit regiones, & Cæsaream Philippi præ-
cipue excoluit.

Cum autem τραχωνίτις ab asperitate Græcis dica-
tur, non est dubium aliud olim nomen fuisse gentem
ab Aram filio Cis ait Hieron. Ab Antilibano ad lacū
Tiberiadis protenditur. Syrus vocat טרעאנא Tracanna
retento Græco nomine.

Non pertinet huc τραχωνίτις quo est Isauriæ, vel pars
Ciliciæ extra Taurum, de qua Strab. l. 14. Vnde & po-
puli Tracheotes dicuntur. Trachina & Traciana An-
xur dictum, est & Trachin in Phthiotide Plin. l. 4. c. 8.

VERSUS 2.

Sub principibus sacerdotum Anna &
Caipha: factum est verbum Do-
mini super Ioannem filium Za-
charia in deserto.

QVÆSTIO I.

Quomodo Annas & Caiphas sacerdotum
principes?

§. 1. N. On erant duo summi apud Iudæos pontifi-
ces: nullum enim exemplum dari potest. V-
nus pon-
tus alteri substitui poterat.

§. 2. Hinc variæ expositiones. Prima, prædicatio-
nem Christi & Ioannis sub vno cæpisse, sub alio con-
tinuatam. Id refutat Ioseph. l. 18. Nam Caiphas à Va-
lerio Grato factus sacerdos, toto Pilati tempore fere
permanit. Euthymius ait Annæ senis Caipham fuisse
adiutorem. Alij Caipham fuisse sacerdotem summum,
sed Annæ vtlocero, & qui fuerat sacerdos, nomen ho-
noris causa tribui. Verum eodem modo alios nomi-
nare oportuisset, quos Gratus deposuit. Responderi
posset, Eos iam defunctos, aut renunciassse: Annam
minime.

Maldonatus noster alternis annis administrasse
putat, ex Ioan. 11. 49. 51. & 18. 13. Baronius id fieri po-
tuisse negat, nam sic non potuisset sub vtroque inci-
pere. Non incommode responderit, vtrumque no-
minari, quod sub vno inceptum Pontificatum admi-
nistrante, altero iam designato, & certo successore.
Baronius vult, Annam fuisse præsidem concilij Zane-
drin,

Handwritten notes in red ink, including the word "Tarracina" and other illegible characters.

drin. Id alijs minus probabile videtur. Non fuisse Annam praesidem tantum Synedrj videtur ex Act. 4. 6. probati. Et Anna princeps sacerdotum, & Caiphas, & Ioannes, & Alexander, & quotquot erant de genere sacerdotali. Vbi videtur neglgi Caiphas & secundo loco pontifex cum tam in religionis causa ageretur, in qua primas summus sacerdos tenebat. Iosephus Pilati tempore mansisse Caipham refert, sed non opus fuit, vt toto omnino tempore, vt non & alteri vices daret. August. tract. 113. in Ioan. alternis gessisse annis.

§. 3. Iosephus l. 20. ant. c. 8. omnes Annæ filios fuisse pontifices ait: Annam Syrus vocat *בְּרַבָּה בְּרַבָּה* berabur cohanutha. Sic enim pontificatum deturbat, & dignitatem inter sacerdotes etiam aliam, quæ non est summa. Vocatus est Anna Iosepho Ananus, Caiphas etiam Iosephus dicitur. Franciscus Brugensis, nomen honoris causa datum, & Ioseph. l. 20. ant. & l. 4. de bello vbi vocat passim pontifices, qui ea functi dignitate fuerunt. Credo vix super fuisse, qui ante Annam gesserunt pontificatum, Annas a Quirino designatus diu Pontificatum gessit, nempe circa Domini natiuitatem factus Pontifex: Deinde factus est Pontifex Ismael Pali filius, tertio Eleazar Annæ filius, Ioseph. l. 18. ant. c. 3. Denique intercedere alio, gener eius Caiphas successit. Quorum nemo dicitur Pontifex, & vixisse tamen aliquem credibile fuit.

Caiphas
verus Pontifex.

Si obijcias Anna viuo neminem vere fuisse Pontificem, ideo non nominari, sequetur pari modo nec Caipham fuisse, qui tamen ideo prophetauit, quia erat Pontifex anni illius. Verus ergo Pontifex erat & Caiphas. Caluinus potentia tyrannica sacerdotium laceatam purat, vt dimidia pars apud Annam, altera dimidia apud Caipham resideret. Hæc Lucam dicere vt ostenderet verum tunc vnum non fuisse pontificem, sed Caipham fuisse constat ex passione Domini.

Caiphas officio, Annas potentia summus Pontifex.

§. 4. Mihi si fas est inter istos etiam sententiam proferre. Non videntur alternis gessisse magistratum, contrarium enim Iosephus asserit, qui in re nota & recente, cum testes viuerent, causam non habuit, cur fidem suam redderet suspectam. Deinde principes sacerdotum dicebantur, non modo summi pontifices sed principes familiarum. Principes etiam quia auctoritate valebant, & potentia, vt constat de Anano. Principem igitur Caipham appellat, quia Pontifex erat. Annam quia dignitate, fama, potentia princeps.

VERSVS 3.

Et venit in omnem regionem Iordanis, predicans baptismum penitentiae in remissionem peccatorum.

QVAESTIO I.

Quæ regio circa Iordanem?

§. 1. **L**ucas vocat *τὴν ἀβιζορον τὴν ἰορδάνην*, regionem quæ erat circa Iordanem. Ioannes 1. 28. locum nominatiuè describit. Hæc & cap. 3. 23. Erat autem & Ioannes baptizans in Amon, iuxta Sallim, quia aqua multauerant ibi. *ἀβιζορον* ita nonnulli exponunt, vt velint significari, eam regionem quæ est circa bethichium Iordanis, quod circuli modo extenditur Ierichuntem versus, eam Marcus 1. 4. desertum vocat, & Matth. desertum Iudææ. Non autem regionem fuisse in altera parte trans Iordanem in Petra. Verum malo *ἀβιζορον* dicere, quæ vtrinque Iordanem cingit, & ripam præbet. Colligitur ex Ioannis 1. 28. Vbi dicitur

Regio vtriusque, circa Iordanem.

trans Iordanem in Bethania fuisse, quæ vel Bethabara, vel alia Bethania est ab ea, quæ quindecim stadijs abest Ierosolymis. Ioannem autem fuisse trans Iordanem constat ex Ioan. 1. 40. Hoc etiam ex Syro colligitur, ille enim *ἐν τῇ ἰορδάνῃ* vertit regionem circumiacentem Iordanem, *ἐν τῇ ἰορδάνῃ*.

VERSVS 3.

Omnis vallis implebitur, & omni mons, & collis humiliabitur, & erunt praua in directa, & asperas vias planas.

QVAESTIO I.

Quomodo omnis vallis implebitur, & mons humiliabitur?

§. 1. **S**Y us plurali vtitur, omnes valles implebitur, & collis deprimetur, alteram vero partem sic explicat. Et tumulus fiet humilis, & aspera regio plana.

Cum præcedentibus cohæret, quia enim iussit visus sterni ac planari, vt Dominus exciperetur; ostendit id egregie per Ioannem factum; adeo vt omnis mons humiliatus sit, & vallis impleta, vt æquali planitie, quasi pavimento rex nouus incederet, nihil enim obstare decuit. Hæc literalis est expositio: morales plurimæ sunt, primaria est, Pusillanimes animis erigendos ad gratiam accipiendam, superbos animos itatem ac fastum posituros.

§. 2. Via parata est, non omnis tamen mons in planitiam tractus, nec vallis omnis impleta: sed que Domino aduenienti poterant obistere, & quique salutarem penitentiam egerunt, pro cliuem viam effecerunt Domino aduenienti.

Præua *ὄρη*, obliqua viarum, erunt in directa, *ὄρη* *ἐν ὁδοῖς* in viam rectam, subauditur enim *ὄρη*, non sicut legitur *ἐν ὁδοῖς* plurali numero. Id adeo ex collium & vallium æquatione fieri necesse erat, ob hæc enim flexu viarum ducuntur. Mores igitur prauis, & cupiditates extra orbitam solitæ in viam reducentur, non tortis philosophorum disputationibus, sed doctrina Euangelij.

Aspera Græcus effert genere feminino, *ὄρη* *ἀσπερὰ* *ἐν τῇ ὁδοῖς*. Et aspera in vias leues, faciles. Nō de sententiis, sed illis, quæ petris aut alia ratione sunt inæquales, opponit enim *ὄρη* *λεῖσες* planis, & quasi pavitis, politis.

VERSVS II.

Respondens autem dicebat illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti: & qui habet escas, similiter faciat.

QVAESTIO I.

Cur de elemosynis solis mentionem inducit?

§. 1. **L**ia etiam mandata dedit, sed populam ad elemosynam hortatur, quæ admodum Nabuchodonosor